

Здружение на граѓани Ековита

До:

Министерство за животна средина и просторно планирање (МЖСПП)

Од:

Здружение „Ековита“, Неготино

Контакт: ekovita@hotmail.com | 079 317 514

Датум: 12 септември 2025

Предмет: Информација и барање за координирана акција против инвазивниот плевел *Solanum elaeagnifolium* (сребренолисен зрнец) и најава за состанок со ЈП за пасишта

Почитувани,

Ве информираме за загрижувачка појава на инвазивниот плевел *Solanum elaeagnifolium* во реонот на с. Караорман (општина Штип), со прв пријавен сомнеж за труење на домашни животни поврзано со овој вид на 23 август 2025. Деталите се достапни и во медиумската белешка: Локал Актив Вардар – „Прв пријавен сомнеж...“.

Случај на сомнеж за труење (сведоштво и интервенција):

Според фармерот од Караорман, за околу 30 минути по пуштањето на пасиште кај околу десетина животни се појавиле нетипични симптоми, а едно угинало. На лице место констатиравме густе жаришта на плевелот; на фармерот му дадовме насоки да избегнува пасење на вакви површини и да не внесува контаминирана биомаса во храна (сено/силажа).

Клучни наоди од терен

- Состојбата е загрижувачка: плевелот е широко и упорно распространет на заразените места.
- Корнењето не е доволно поради длабок и разгранет коренов систем; при орање фрагменти од коренот даваат нови изданоци (карактеристични „редови“).
- По жнеењето на житото се забележуваат бујни поникнувања во и по рабовите на нивите и пасиштата.
- Критичен ризик: Дел од растителниот материјал е ожнеан, исушен, балиран и складиран со сламата, што претставува ризик од зимски труења ако се користи за храна или постилка.

Здружение на граѓани Ековита

Барање за институционална координација

Ве молиме МЖСПП да иницира и координира следново:

1. **Итен координациски состанок** со МЗШВ, Агенција за храна и ветеринарство (АХВ), **Јавно претпријатие за пасишта**, засегнатите општини и стручни институти.
2. Издавање **препораки/указ** до општините и управувачите со пасишта за:
 - **Привремена забрана за паша** на жаришта до санација;
 - **Протокол за сомнителна слама** (карантин, јасно означување, привремено повлекување од употреба, стручно постапување);
 - **Повторливи интервенции пред цветање/плодоносење**, со безбедно отстранување на биомасата и спречување на ширење на семето.
3. **Мапирање и мониторинг**: централизирано пријавување (фото + GPS), обединување на податоците и изработка на **карта на жаришта** за приоритетна интервенција.
4. **Јавна информативна кампања** за препознавање на растението, ризиците за сточниот фонд и мерките на претпазливост.
5. Разгледување на **интегрирани мерки за контрола** (механички, агротехнички; евентуално и други мерки согласно важечките прописи и стручни препораки), со јасни упатства кон земјоделците.

Најава за состанок со Јавното претпријатие за пасишта

Ве информираме дека во среда, 17 септември 2025, е закажан состанок со **Јавното претпријатие за пасишта** на тема координација на мерките за контрола на *Solanum elaeagnifolium*. Ке ни биде чест доколку **МЖСПП** делегира претставник или назначи контакт лице за тековна координација и понатамошни чекори.

Прилози (на располагање на барање)

- Фото-документација и теренски белешки;
- Локации (GPS-точки) на идентификувани жаришта;
- Медиумски извештај: [линк](#).

Со почит,

Кристина Тодорова, дипл. инж. агроном
Координатор, Здружение „Ековита“ – Неготино

Срдечно,

Дата:
12.09.2025 Неготино

претседател на Ековита:
дипл. инж. биолог Сашко Тодоров

ekovita@hotmail.com

070 684 035